

M SVERIGES VÄGTIPS

Tyskland 3

Från Hamburg till Österrike och Schweiz

Neuschwanstein

▶▶ Snabba vägar

Från Hamburg söderut på A7. Fem mil söder om Kassel ligger motorvägskorsningen Kirchheim.

- Välj där A5 till Frankfurt, Basel och västra Schweiz. Eller fortsätt A7 till Würzburg.
- A81 förbi Stuttgart till Zürich och mellersta Schweiz.
- A7 förbi Ulm till Memmingen. A96 till Lindau vid Bodensjön. Därifrån via österrikiska Bregenz in i östra Schweiz.

● A7 förbi Ulm till Füssen vid gränsen till Österrike. Väg 179 över Fernpasset till Imst. Sedan A12 till Österrikes västra delar eller till Innsbruck.

● A3 förbi Nürnberg, A9 till München. Därifrån A8 till Salzburg eller A8/A93 till Innsbruck. Alternativt A95, förbi Garmisch-Partenkirchen och Seefeld till Innsbruck.

● A3 förbi Nürnberg och Regensburg till Linz i Österrike.

Puttgarden–Hamburg

Landskapet runt **Eutin**, **Malente** och **Plön** kallas Holsteinische Schweiz. Bokskogar, sjöar och kullar. Vackert belägna hotell.

Härliga badstränder och trevligt centrum i **Travemünde**. I **Lübeck** minner rådhus, stadsportar och kyrktorn om Hansan, det medeltida stadsförbundet. Köp marsipan hos Niederegger och svep en Bier på anrika Schiffergesellschaft.

Ratzeburg ligger vackert på en ö längs gamla saltvägen mellan Lübeck och Lüneburg. Sevärd domkyrka. **Mölln** och **Lauenburg** är rara småstäder längre söderut.

Hamburg står för shopping, kultur och krogar. Party hela natten på nöjesgatan Reeperbahn? Från S:t Pauli Landungsbrücken går båtturer ut i hamnen.

*Korsvirkeshus
i Duderstadt.*

Hamburg–Kassel öster om A7

Lüneburg var en rik stad på medeltiden. Se kyrkorna, rådhuset och torget Am Sande. I hamnen en 700 år gammal lyftkran.

Norr om Soltau, Heide-Park med en av Europas största berg- och dalbana i trä.

I **Uelzen** en fantasifullt utsmyckad tågstation och färgglada skulpturer längs gatorna. Trivsamma **Celle** har massor av fina korsvirkeshus.

Wolfsburg lever på Volkswagens stora bilfabrik. Besöket i Autostadt är ett heldagsnöje. Övernatta i **Fallersleben** eller i **Gifhorn**. Från **Wolfenbüttel** kommer magborstaren Jägermeister.

Nära **Goslar** de skogklädda bergen Harz och tyska häxornas Blåkulla. På 1000-talet var Goslar kejsarnas stad. En bronsöverdragen tron finns att beskåda än i dag.

Universitetet i **Göttingen** har skolat nobelpristagare. Vackert läge, krokiga gator och korsvirkeshus från 1500-talet. Vid rådhuset flockas turisterna runt Gänseliesel-brunnen. **Duderstadt** är en annan fin stad, öster om Göttingen.

Hamburg–Kassel

Från Hamburg väg 75 söderut, förbi Rotenburg. Klingar namnet **Verden** bekant? Området hörde till Sverige 1648–1715. Stiltigt rådhus och fina korsvirkeshus i **Nienburg** vid floden Weser. Testa en Bärenatz (björntass) till kaffet. Det är en lokal konditori-specialitet.

I **Minden** leds Mittelland-kanal över floden Weser. Porta Westfalica är en sänka som Weser pressar sig igenom. På Wittekindsberg tronar mäktiga Kaiser Wilhelm-Denkmal.

Söder om råttfångarstaden **Hameln** tar sagoskogarna vid. Det var här Rödluvan mötte vargen, Hans och Greta fann pepparkakshuset och Snövit fick bo hos dvärgarna.

Kör de vackra vägarna 83 och 80 längs Weser, förbi idyller som **Bodenwerder**, **Holzminden**, klostret Corvey, **Höxter** och **Bad Karlshafen**. Gör en avstickare till Törnrosas slott Sababurg, innan färden slutar i trivsamma **Münden**.

Från Kassel mot sydväst, till Koblenz och Basel

Fritzlar är en trevlig korsvirkesstad sydväst om Kassel. Som gjord för en övernattningsalternativ i historisk miljö. Några mil mot sydväst ligger universitetsstaden **Marburg**, också den sevärd.

Förbi **Giessen**, **Wetzlar** och charmiga **Weilburg** till **Limburg**. Staden är vackert belägen på en klippa ovanför floden Lahn. Sedan längs den slingrande floden till **Bad Ems**, en klassisk kurort med traditionellt brunnsliv.

I **Koblenz** förenas floderna Rhen och Mosel, intill det ståtliga minnesmärket Deutsches Eck. Köp en souvenirkarta över Rhendalen, med småstäder och sevärdheter inprickade. Då riskerar du inte missa allt vackert som nu väntar, under färden söderut.

Koblenz–Basel. Se M Sveriges Vägtips Tyskland 2.

Från Kassel söderut, till Würzburg

Vik av A7 norr om Kassel, i höjd med **Münden**. Kör österut på väg 80 och 27 förbi **Witzenhausen**, docksöta **Bad Sooden-Allendorf** och **Sontra**. Kurorten **Bad Hersfeld** har gott om hotell och ett kloster med anor från 700-talet.

Väljer du A7 hittar du bekväma motell vid avfart 87 i **Kirchheim**, fem mil söder om Kassel. Andra övernattningsalternativ är charmiga **Alsfeld**, två mil västerut. Eller romantiska **Schlit**, halvvägs till Fulda.

Fulda har en stadskärna och ett slott i utsökt 1700-talsbarock. I den praktfulla domkyrkan vilar S:t Bonifatius i en krypta från 800-talet. Fortsätt på mindre vägar öster om A7. Kör i en krok förbi **Gersfeld**, **Bischofsheim**, **Bad Neustadt** och **Münnerstadt** till **Bad Kissingen**.

Würzburg omges av vinodlingar. Vinet tappas i speciella flaskor, Bocksbeutel, som lagras i valven under berömda Bürgerspital. Fästningen Marienberg intogs på 1600-talet av svenske kungen Gustav II Adolf. Wilhelm Conrad Röntgen upptäckte 1895 röntgenstrålarna i Würzburg.

Romantische Strasse Würzburg–Augsburg–Füssen

Klassiskt semesterstråk. Sommartid massor av turister. Låt inte det avskräcka, här är väl värt att köra.

Tauberbischofsheim, medeltida stad med ståtligt slott. **Bad Mergentheim**, kurort i natursköna Tauberdalen. Slep en bägare salt brunnsvatten och hämta kraft för den fortsatta resan. Slottet Weikersheim är säte för ätten Hohenlohe. Se praktsalarna och promenera i slottsparken.

Röttingen och **Creglingen**, rara småstäder med korsvirkeshus. Hergottskirche i Creglingen har ett omtalat Mariaaltare.

Rothenburg ob der Tauber är en populär turiststad. Stadsportar, medeltida torn och gränder. Varje hus är en sevärdhet. I Weihnachtsmuseum kan man uppleva tyska jultraditioner året om.

Fin stadsbild i **Dinkelsbühl**. Många lämningar från svenskarnas framfart under 1600-talet.

Nördlingen bär också på minnen från Gustav II Adolfs tid. Bestig klocktornet Daniel och promenera på den cirkelrunda stadsmuren. Kratermuseet berättar om ett meteoritnedslag som formade området för 15 miljoner år sedan.

Nördlingen med sin runda stadsmur.

Augsburg grundades år 14 f.Kr. av kejsar Augustus. Under 1500-talets gyllene år byggdes patricierhus, kyrkor och vattenbrunnar. Stadsdelen Fuggerei var för de mindre bemedlade. Rudolf Diesel uppfann dieselmotorn i Augsburg. Dramatikern Berthold Brecht föddes här.

Söder om Augsburg bleknar landskapet, men **Landsberg am Lech** och **Schongau** är värda att besöka. Söder om Schongau blir utblickarna bättre. En tur upp på Hohenpeissenberg rekommenderas.

Via **Rottenbuch** och **Wildsteig** kommer du fram till **Steingaden**. Öster om Steingaden ligger Wieskirche mitt ute på en äng, en av Europas vackraste kyrkor.

Neuschwanstein nära **Füssen** lär vara förebild till Walt Disney's tecknade sagoslott. Mer slottslikt kan det knappast bli. Byggherre var den egensinnige 1800-talskungen Ludwig II. Var beredd på köer.

Från Würzburg till Stuttgart och Konstanz vid Bodensjön

Kör Romantische Strasse (se sidan innan).

I **Rothenburg** viker du av mot sydväst, till idyllen **Langenburg**, eller till **Künzelsau**. Sedan till tjusiga **Schwäbisch Hall**.

I **Stuttgart** får man inte missa spektakulära Mercedes-Benz Museum. Inte heller det påkostade Porsche Museum i **Zuffenhausen**.

Följ floden Neckar till universitetsstaden **Tübingen**, fylld av gammaldags studentromantik. Eller så shoppa du loss i **Metzingens** jättestora outlet.

Väg 313 leder till **Sigmaringen**. Fursteätten Hohenzollerns slott klamrar sig fast på en klippa vid floden. Vacker slingrig väg längs Donau till **Tuttlingen**. Sedan till **Schaffhausen** i Schweiz. Eller österut till tjusiga **Überlingen** vid Bodensjöns norra strand.

Från **Meersburg** går bilfärja till **Konstanz**. Slottsparken Mainau skapades av svenske kungens släkting Lennart Bernadotte.

Från Würzburg till Ulm och Lindau vid Bodensjön

Kör Romantische Strasse (se sidan innan).

I Nördlingen kör du mot sydväst. Barn i baksätet? Ta sikte på **Günzburg**, öster om Ulm. Besöket på Legoland blir resans höjdpunkt.

Domkyrkan i **Ulm** har världens högsta kyrktorn, 161 meter. Den som orkar med 754 trappsteg belönas med en storslagen utsikt.

Nära klosterstaden **Blaubeuren** ett par mil västerut, ligger underjordiska källan Blautopf. Vattnet som strömmar upp är verkligen blått.

Söder om Ulm småvägar, rara byar, kloster, slott och överdådigt utsmyckade kyrkor. **Wangen**, **Memmingen**, **Ottobeuren** och **Kempten** är några hållpunkter. I **Ravensburg** tillverkas kluriga pussel. De lokala turistbyråerna ger fler tips.

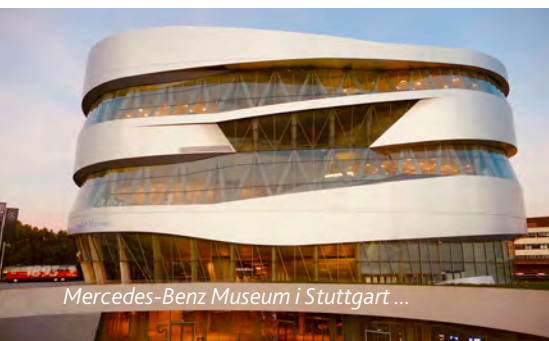
Lindau är en härlig semesterort vid Bodensjön. Gamla staden ligger på en ö ute i sjön. I Lindau skrev August Strindberg romanen Hemsöborna.

Från Würzburg till München

Följ väg 13 förbi **Ochsenfurt** till **Ansbach**. Fortsätt till **Wolframs-Eschenbach**, **Weissenburg** och **Treuchtlingen**. Sedan längs floden Altmühl till biskopsstaden **Eichstätt**. Där ligger helgonet Walpurgis begravd, det är henne vi firar på valborgsmässoafton.

I **Ingolstadt** har bil tillverkaren Audi en stor besöksanläggning, Audi Forum. Trivsamt stadskärna. Stor märkesoutlet strax norr om staden.

Helt nära Münchens flygplats ligger den trevliga staden **Freising**. Mäktig kyrka uppe på höjden, och ett berömt bryggeri, Weihenstephan.

Mercedes-Benz Museum i Stuttgart ...

... och Porsche Museum i Zuffenhausen.

Från Würzburg till Regensburg

Vackra trakter öster om Würzburg. Pausa i **Dettelbach**, **Prichsenstadt** eller **Ebrach**.

Bambergs traditioner inkluderar ett gott öl. Se den åldriga domkyrkan med dess skattkammare. Härlig utsikt från klostret Michaelsberg.

I **Fürth** norr om Nürnberg, kantas gatorna av hus från 1600–1700-talen. Inget är det andra likt. Kör sedan via **Lauf** och **Hersbruck** till **Amberg**.

Regensburg grundades av romarna för tvåtusen år sedan. En del av stadsporten Porta Praetoria finns kvar. Steinerne Brücke är en av Europas äldsta broar. Intill bron det 900 år gamla Bratwurstküche.

Regensburg–Passau–Linz

Straubing är värt ett stopp. **Vilshofen** likaså. **Passau** ligger tjugigt vid sammanflödet av floderna Inn, Ilz och Donau. Skön utsikt från biskopsborgen Oberhaus. I **Linz** är Ars Electronica Center värt ett besök.

Regensburg–Innsbruck

Väg 15 söderut passerar **Landshut**. Slottet Trausnitz tronar högt uppe på en klippa. Sedan charmiga **Dorfen** och så **Wasserburg** med vackert läge på en halvö i floden Inn. Klosterkyrkan i **Rott** är också värd att se.

Förbi **Rosenheim** till **Oberaudorf** vid gränsen till Österrike. Många trevliga hotell och restauranger.

Regensburg–Straubing–Salzburg

Väg 20 söderut passerar **Landau** och nära valfartsstaden **Altötting**. Ett bra alternativ för den motorvägstrotte på väg till Salzburg.

I **Burghausen** vakar en mäktig fästning över de gamla kvarteren. Utsikten är värd promenaden uppför. Vackert torg intill floden Salzach. Trevligt hotell på andra sidan floden – i Österrike.

Tittmoning och **Laufen** är andra fina pausplatser lite längre söderut.

München–Salzburg

Kör A8 österut och vik av vid avfart 97. Från **Gmund** leder turistvägen Alpenstrasse österut till tjugiga **Schliersee**. Sugan på ett par Lederhosen? Köp dem i **Bayrischzell**.

Fortsätt på slingrande vägar via Niederndorf i Österrike och skidorten **Reit im Winkl** till trivsamma kurorten **Bad Reichenhall**. Här går du på underjordisk vandring i det gamla saltverket. Och tar djupa andetag saltstänkt luft i brunnsparkens märkliga promenadpaviljong.

På en klippfylla ovanför **Berchtesgaden** ruvar Kehlsteinhaus, en rest av Hitlers örnäste. Svindlande stup nedanför.

München–Innsbruck

A95 söderut till **Starnberg**. Ta ett dopp eller gör en båttur på sjön. Fin rokokokyрка. Sedan via kurorten **Murnau** till träsnidarbyn **Oberammergau**. Klostret **Ettal** är känt för sin likör.

Garmisch-Partenkirchen är Tysklands främsta vintersportort. Utsiktsplattformen AlpSpIX är en magpirrare högt uppe på berget Zugspitze. Vackert bemålade hus i **Mittenwald** strax före gränsen.

Berchtesgaden

M Sverige – Mötesplatsen för Sveriges bilister
msverige.se

